

Het omarmen van het Donutmodel voor het verschuiven van de economie naar een ecologische en eerlijke transitie

Brussels Hoofdstedelijk Gewest, België

IN EEN NOTENDOP

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werkt aan een verschuiving van haar economie om deze af te stemmen op haar klimaatambities en te zorgen voor een rechtvaardige transitie. Als onderdeel van deze inspanning werd onlangs het Donutmodel aangenomen als leidraad voor de overgang naar een eerlijkere en groenere economie.

Donutmodel voor een economische transitie afgestemd op klimaat- en maatschappelijke doelen

Het Donutmodel is een conceptueel kader dat duurzame ontwikkeling visualiseert door het voorstellen van een 'veilige en rechtvaardige ruimte voor de mensheid' die zich binnen planetaire en sociale grenzen bevindt. Dit model is bedoeld om beleidsmakers en gemeenschappen te begeleiden bij het bereiken van zowel ecologische duurzaamheid als sociale rechtvaardigheid. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft het Donutmodel omarmd als een richtinggevend kader voor de overgang naar een meer circulaire en rechtvaardige economie met inachtneming van de planetaire grenzen. De kern van deze transitie is de wil om de economische doelstellingen van de regio af te stemmen op de ambitieuze klimaatdoelstellingen. Deze aanpak probeert visie om te zetten in actie door een nieuw perspectief te bieden, waarbij de Donut wordt gebruikt als kompas voor beleidsvorming.

Voorbeeldfunctie in het bedrijfsleven definiëren

Een belangrijk onderdeel van deze strategie was om een allesomvattende visie te bepalen over het economisch beleid en te definiëren wat dan wel een 'voorbeeldig bedrijfsmodel' is: een model dat, omdat het de sociale basis en ecologische plafonds van de Donut

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Kunsthofplein, Brussel. Foto door solotravel_photography via Unsplash.

Aantal inwoners:
1.222.637 (2022)

Oppervlakte:
162,4 km²

**Ondertekenaar van
het Burgemeesters-
convenant sinds:**
2008

**Totale CO₂-
emissiereductie-
doelstelling:**
47% broeikasgas-
emissiereductie
tegen 2030
Koolstofneutraliteit
tegen 2050

respecteert, een positieve economische, ecologische en sociale impact genereert. Om dit engagement te versterken werden verschillende concrete acties genomen. In 2023 nam de regionale overheid een wet aan die criteria definieert waaraan bedrijven moeten voldoen om steun van de overheid te krijgen. Deze bestaan uit twee belangrijke pijlers: milieuvriendelijkheid en sociale vriendelijkheid. Om deze verschuiving te vergemakkelijken, heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een regionale strategie voor economische transitie uitgestippeld met een duidelijke doelstelling: tegen 2030 zullen regionale economische instrumenten (financiering, ondersteuning en huisvesting van bedrijven) alleen beschikbaar zijn voor bedrijfsmodellen die aan deze voorbeeldige normen voldoen. Het ondersteunen van bedrijven bij hun essentiële economische transitie is ook cruciaal als communicatiemiddel, waarbij succesverhalen worden gebruikt om economische actoren bewust te maken van concrete duurzame praktijken, evenals van het belang van milieu- en sociale vriendelijkheid.

De bredere Shifting Economy-strategie

Dit concept van milieu- en sociale vriendelijkheid vormt de kern van de bredere strategie voor economische transitie van het gewest - Shifting Economy - die een verschuiving vooropstelt naar een koolstofarme, regeneratieve, circulaire, sociale, democratische en digitale economie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De Shifting Economy-strategie, aangenomen in 2022, heeft verschillende strategische doelstellingen, waaronder het creëren van nieuwe economische kansen voor ondernemers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het behoud van zowel natuurlijk als menselijk kapitaal, het bevorderen van de billijke verdeling van economische voordelen en het bijdragen aan hoogwaardige werkgelegenheid voor de lokale bevolking. Om deze doelstellingen te bereiken, is de strategie gericht op het hervormen van het economisch beleid, het ontwikkelen van een ondersteunend kader voor in Brussel gevestigde bedrijven om sociale en milieuvriendelijkheid te verwezenlijken en de creatie van hoogwaardige banen te stimuleren.

Het bestuur achter de Donut

Wat bestuur betreft, erkent het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat de transitie van de economie een aanpak op meerdere niveaus vereist die silo's tussen verschillende overheidsinstanties doorbreekt. Als onderdeel van de Shifting Economy-strategie wordt het initiatief geleid door de staatssecretaris van Economische Transitie, in samenwerking met de minister van Milieu. Het 'Donut Team' maakt nu deel uit van het Shifting Economy consortium van facilitatoren en helpt de individuen die verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van de pijlers van de Shifting Economy binnen overheidsdiensten.

Uitdagingen en volgende stappen

De implementatie van het Donutmodel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gaat gepaard met uitdagingen, vooral vanwege het beperkte personeelsbestand van de gewestelijke overheid. Als gevolg hiervan heeft het Donut-team zijn focus voornamelijk geheroriënteerd op het engageren van bedrijven en is het van plan om op een later tijdstip voorbeelden van beste praktijken aan de regionale overheid te presenteren. Het is cruciaal om te erkennen dat de overgang naar een duurzamere economie niet in isolement kan worden waargemaakt. Mode is daarvan een goed voorbeeld: Brussel zet zich in om slow fashion-ondernemers te ondersteunen via Shifting Economy, maar wereldwijde concurrentie blijft een grote uitdaging. Grote modemerken negeren vaak de sociale en milieu-impact van hun productie, waardoor een oneerlijk speelveld ontstaat voor slow fashion-ondernemers. Brussel benadrukt de noodzaak van robuuste supranationale wetgeving om eerlijke concurrentie te garanderen.

31 maart 2022: Strategie Shifting Economy aangenomen als onderdeel van hervormingen in het Belgisch Nationaal Plan voor Herstel en Veerkracht

4 Proefadministraties en 12 gewestelijke departementen betrokken bij Shifting Brussels

Brussels Donut gelanceerd in 2020

2 werknemers werken voor Brussels Donut

FINANCIERING VAN HET PROJECT

- + **Brussels Donut:** € 311.350 voor 2020-2024
- + **Shifting Economy:** € 200.000.000 voor alle regionale economische instrumenten en ondersteuning van ongeveer 7.000 bedrijven

NUTTIGE LINKS

- » https://shiftingeconomy.brussels/wp-content/uploads/2022/10/ExecutiveSummary_ShiftingEconomy_EN.pdf
- » <https://donut.brussels>

CONTACT

Brussels Donut:
<https://donut.brussels/a-propos/>
Shifting Economy:
<https://shiftingeconomy.brussels/contact/>